

KARL JASPERS

Filosofická víra

PRAHA
1994

Obsah

První přednáška POJEM FILOSOFICKÉ VÍRY

Bruno a Galilei: Věřit a vědět	10
Teorie iracionálního	11
Cesty filosofické víry: Vědění a projasňování	12
Víra v rozštěpení na subjekt a objekt. Kantovy základní myšlenky	12
Bezprostřednost a dějinnost	13
Způsoby objímajícího a víra	14
Dialektika	18
Tradice	19

Druhá přednáška OBSAHY FILOSOFICKÉ VÍRY

Úvod	
1. <i>Prostor obsahů:</i>	
První otázka: Co vím?	21
Druhá otázka: Co autenticky jest?	22
Třetí otázka: Co je pravda?	23
Čtvrtá otázka: Jak vím?	23
Shrnutí a závěr	24
2. <i>Obsahy víry:</i>	
Bůh jest	24
Existuje nepodmíněný požadavek	26
Svět má mizející pobývání mezi Bohem a existencí	26
Shrnutí tří výroků víry	27
Základní charakteristiky biblického náboženství	28
3. <i>Rozum a komunikace</i>	30

Třetí přednáška ČLOVĚK

Úvod: Člověk mírou všech věcí	33
Historické totální obrazy člověka	33
Člověk ve stupňovitém sledu	34
Člověk ve své situaci	34
Člověk ve své velikosti a ztracenosti	35
Člověk jako předmět výzkumu	
Shrnutí: Člověk jako předmět výzkumu a člověk jakožto svoboda	36
Člověk jakožto svoboda	
Konečnost člověka	41
Svoboda jakožto víra a jakožto pověra	42
Nedokonatelnost člověka	43
Ideál lidství a idea člověka	43
Hodnota jednotlivce a idea rovnosti	44
Cesta člověka vychází z víry v jeho možnost a ve vedení Bohem	45

Čtvrtá přednáška FILOSOFIE A NÁBOŽENSTVÍ

Úvod	48
Hlavní charakteristiky náboženství na rozdíl od filosofie	49
Příklady analogií mezi náboženstvím a filosofií	50

Myšlenky Boha	50
Modlitba	51
Zjevení	52
Námítky proti náboženství	52
Dva výroky:	
I. Proti nároku na výlučnost v biblickém náboženství	55
II. Pro biblické náboženství jakožto dějinný základ západního filosofování	59
Polarity	
Znovuzískání pravdy, jež zůstává táž	
1. Obnovování z fixací	63
2. Obnovení napětí polarit	64
3. Vyjasňování a stupňování věčně pravého	64
Jaká je úloha teologie?	65
Biblické náboženství a filosofie:	
a) Filosofie se zasazuje o biblické náboženství	67
b) Filosofie překračuje biblické náboženství	67
c) Autorita pro filosofii	68

Pátá přednáška

FILOSOFIE A NEFILOSOFIE

Úvod	70
1. Démonologie	71
2. Zbožštění člověka	78
3. Nihilismus	80
Sounáležitost těchto tří podob nevíry	82
Pravda v každé z těchto tří podob	83
Souvislost filosofie a nefilosofie	84
Převrácenosti způsobu myšlení:	
Absolutizace, ontologie, prázdná reflexe, jednostranné teze vyznání, Credo quia absurdum	85
Posuny způsobu myšlení:	
Fanatismus pravdy, obětování dialektického kroužení, záměna objímajícího s jeho partikulární objektivizací	87

Šestá přednáška

FILOSOFIE BUDOUCNOSTI

Věčná pravda	90
Věčná pravda a dějiny	91
Přítomná situace	92
Přítomné zavrhování filosofie	95
Stálá úloha filosofování	95
Některé momenty dnešní úlohy:	
1. Klid skrze neklid	96
2. Osvojení tradice skrze nihilismus	98
3. Čistota vědy jako předpoklad pravdy filosofování	100
4. Rozum v neomezené komunikaci	102
Ediční poznámka	105
Překladačská poznámka	106